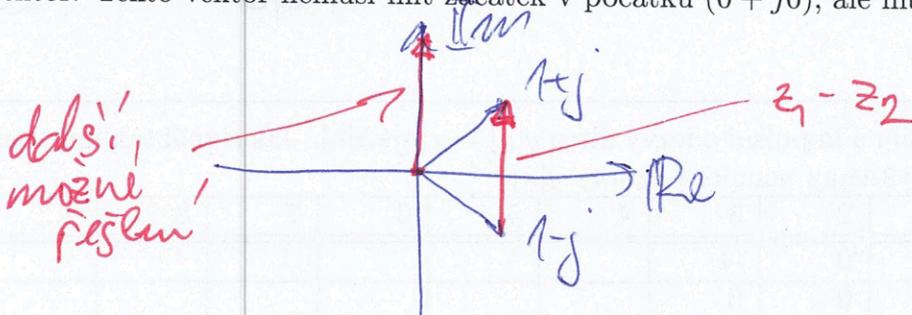

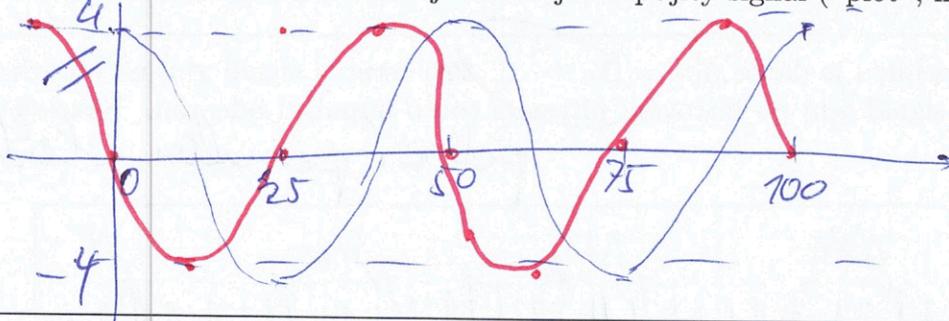
Půlsemestrální zkouška ISS, 23.11.2022, zadání A

Login: ..... Příjmení a jméno: ..... Podpis: REF
 (prosím čitelně!)

Příklad 1 Nakreslete v komplexní rovině rozdíl $z_1 - z_2$ komplexních čísel $z_1 = 1 + j$ a $z_2 = 1 - j$ jako vektor. Tento vektor nemusí mít začátek v počátku ($0 + j0$), ale musí mít správný modul a argument.

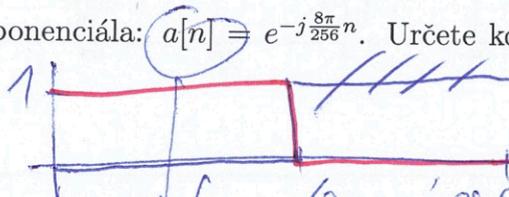

Příklad 2 Je dána cosinusovka s diskretním časem: $x[n] = 4 \cos(2\frac{2\pi}{100}n + \frac{\pi}{2})$. Nakreslete ji pro $n = 0 \dots 100$. Můžete ji kreslit jako spojitý signál ("plot", ne "stem").

Příklad 3 Signál $x[n]$ o délce $N = 256$ vzorků je definován jako $x[n] = \begin{cases} 1 & \text{pro } n = 0 \dots 127 \\ 0 & \text{pro } n = 128 \dots 255 \end{cases}$

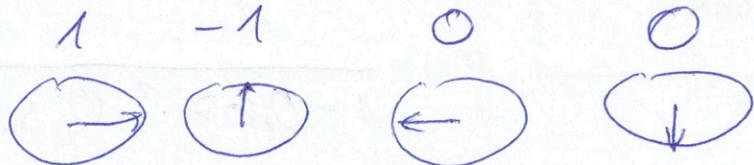
Analyzační signál je komplexní exponenciála: $a[n] = e^{-j\frac{8\pi}{256}n}$. Určete koeficient podobnosti / korelace / síly projekce $c = \sum_{n=0}^{N-1} x[n]a[n]$.

$c = \sum_{\text{2 celé periody komplexní exp.}} = 0$

komplexní exp. 2 periody za 256 vzorků, tedy 2 periody za 128 vzorků.

Příklad 4 Signál $x[n]$ o délce $N = 4$ vzorky má pro $n = 0, 1, 2, 3$ hodnoty $x[n] = 1, -1, 0, 0$. Určete zadaný koeficient jeho diskretní Fourierovy transformace (DFT) a napište ho ve složkovém tvaru. Pomůcka: $X[k] = \sum_{n=0}^{N-1} x[n]e^{-j\frac{2\pi}{N}kn}$.

$X[3] = 1 - j$

Příklad 5 Vypočítaný koeficient DFT pro signál $x[n]$ o délce $N = 8$ vzorků je $X[1] = j$. Určete hodnotu tohoto DFT koeficientu, pokud se signál zpozdí: $y[n] = x[n - 2]$. Signál $x[n]$ je krátký, takže při jeho posunutí nedojde k "vytečení" z intervalu $n = 0 \dots N - 1$.

$$Y[k] = X[k] e^{-j\frac{2\pi}{N}k \cdot 2}$$

$$Y[1] = X[1] e^{-j\frac{2\pi}{8} \cdot 1 \cdot 2} = j e^{-j\frac{\pi}{2}}$$

$Y[1] = -1$

Příklad 6 Signál s diskrétním časem $x[n]$ je periodický a má základní periodu 40 vzorků. Vzorkovací frekvence je $F_s = 8$ kHz. Určete skutečnou základní frekvenci tohoto signálu v Hertzích.

normovaná frekv = $\frac{1}{40}$

skutečná = normovaná $\cdot F_s = \frac{1}{40} \cdot 8000 = 200$

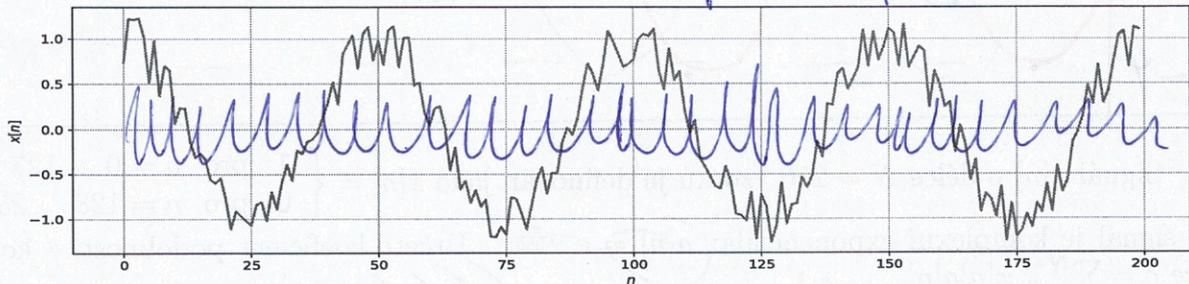
$f = \dots 200 \dots$ Hz

Příklad 7 Vypočtete konvoluci signálu a impulsní odezvy filtru $y[n] = x[n] \star h[n]$. Jak signál tak impulsní odezva mají délku 4 vzorky. Vyplňte všechny nenulové vzorky $y[n]$.

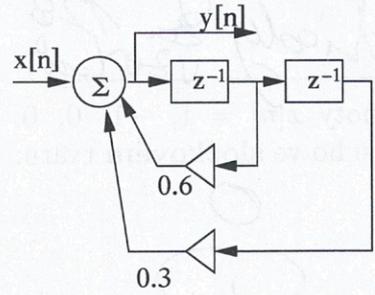
n	-2	-1	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
$x[n]$			1	1	0	-1						
$h[n]$			1	-1	0	3						
$y[n]$			1	0	-1	2	4	0	-3			

Příklad 8 Impulsní odezva filtru je dána: $h[n] = [1, -1]$. Pro vstupní signál $x[n]$ na obrázku určete, jak bude vypadat výstupní signál $y[n]$ po filtrování filtrem s touto impulsní odezvou. Nakreslete ho do stejného obrázku.

potlačí pomalejší složky

Příklad 9 Napište přenosovou funkci $H(z)$ filtru, jehož schema je na obrázku.

$H(z) = \frac{1}{1 - 0.6z^{-1} - 0.3z^{-2}}$

Příklad 10 Číslicový filtr má dva nulové body: $n_1 = -0.99$ a $n_2 = 1$ a dva póly: $p_1 = 0.99j$ a $p_2 = -0.99j$. Určete modul jeho frekvenční charakteristiky na normované kruhové frekvenci $\omega = \frac{\pi}{2}$.

sum of lengths of moduli
sum of lengths of arguments

$|H(e^{j\omega})| = \dots$

$\frac{2 \cdot 0.01}{2 \cdot 0.01} = 100$

Půlsemestrální zkouška ISS, 25.11.2022, zadání C

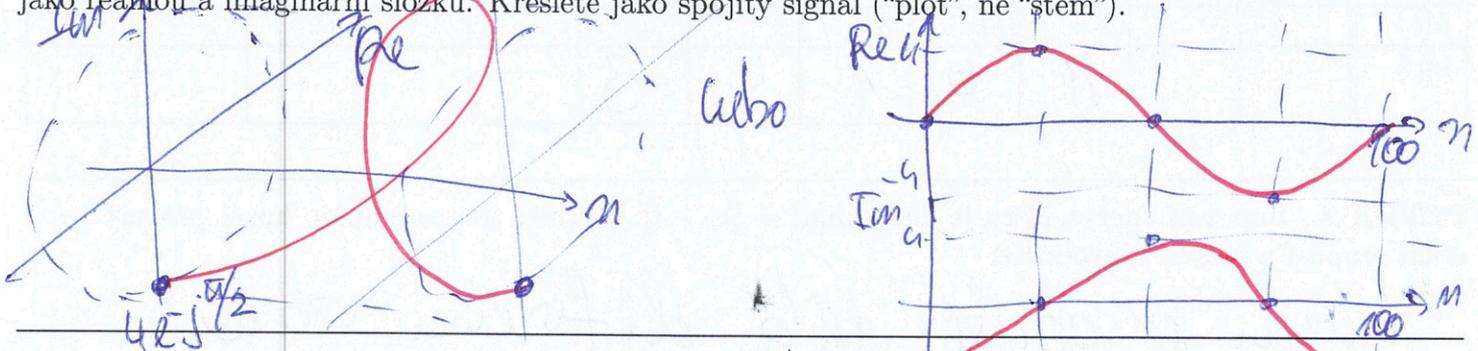
Login: ..... Příjmení a jméno: ..... Podpis: REF
 (prosím čitelně!)

Příklad 1 Dokažte, že pro libovolné komplexní číslo z a číslo komplexně sdružené z^* platí $|z|^2 = z z^*$.

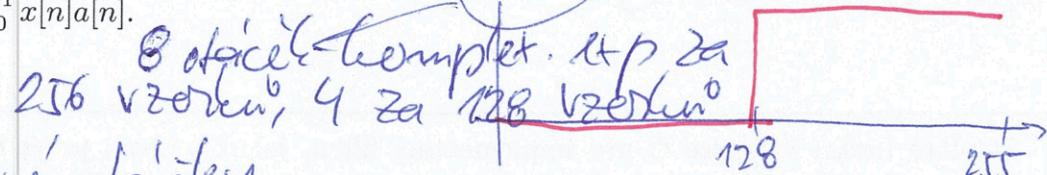
$$z = r \cdot e^{j\varphi} \quad z^* = r \cdot e^{-j\varphi}$$

$$z \cdot z^* = r \cdot r \cdot e^{j\varphi - j\varphi} = r^2 \cdot \underbrace{e^{j0}}_1 = r^2 = |z|^2$$

Příklad 2 Je dána komplexní exponenciála s diskretním časem: $x[n] = 4e^{-j\frac{\pi}{2}} e^{j\frac{2\pi}{100}n}$. Nakreslete ji pro $n = 0 \dots 100$. Můžete ji kreslit v jednom 3D obrázku nebo samostatně ve dvou obrázcích jako reálnou a imaginární složku. Kreslete jako spojitý signál ("plot", ne "stem").

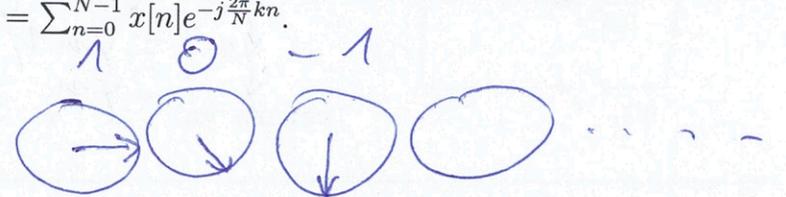
Příklad 3 Signál $x[n]$ o délce $N = 256$ vzorků je definován jako $x[n] = \begin{cases} 0 & \text{pro } n = 0 \dots 127 \\ 1 & \text{pro } n = 128 \dots 255 \end{cases}$. Analyzační signál je komplexní exponenciála: $a[n] = e^{-j\frac{16\pi}{256}n}$. Určete koeficient podobnosti / korelace / síly projekce $c = \sum_{n=0}^{N-1} x[n]a[n]$.

$c = \dots$ 0

Handwritten notes: "4 plaví otevíčky", "8 křivek komplex. 4 p za 256 vzorků, 4 za 128 vzorků".

Příklad 4 Signál $x[n]$ o délce $N = 8$ vzorků má pro $n = 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7$ hodnoty $x[n] = 1, 0, -1, 0, 0, 0, 0, 0$. Určete zadaný koeficient jeho diskretní Fourierovy transformace (DFT) a napište ho ve složkovém tvaru. Pomůcka: $X[k] = \sum_{n=0}^{N-1} x[n]e^{-j\frac{2\pi}{N}kn}$.

$$X[1] = 1 + (-1)(-j) = 1 + j$$

Příklad 5 Vypočítaný koeficient DFT pro signál $x[n]$ o délce $N = 8$ vzorků je $X[1] = j$. Určete hodnotu tohoto DFT koeficientu, pokud se signál zpozdí: $y[n] = x[n-3]$. Signál $x[n]$ je krátký, takže při jeho posunutí nedojde k "vytečení" z intervalu $n = 0 \dots N-1$.

$$Y[k] = X[k] \cdot e^{-j\frac{2\pi}{N}kn} = X[k] \cdot e^{-j\frac{2\pi}{8} \cdot 3 \cdot 1}$$

$$= j \cdot e^{-j\frac{3\pi}{4}}$$

$$Y[1] = \frac{1}{\sqrt{2}} - j \frac{1}{\sqrt{2}}$$

Příklad 6 Signál s diskretním časem $x[n]$ je cosinusovka s periodou $N = 100$ vzorků: $x[n] = \cos(\frac{2\pi}{N}n)$. Určete, jaké budou hodnoty všech nenulových koeficientů diskretní Fourierovy transformace (DFT) $X[k]$ tohoto signálu, pokud počet vzorků pro DFT bude také $N = 100$.

$$X[1] = \frac{N C_1}{2} \cdot e^{j\varphi_1} = \frac{100 \cdot 1}{2} e^{j0} = 50$$

$$X[N-1] = X[99] = 50$$

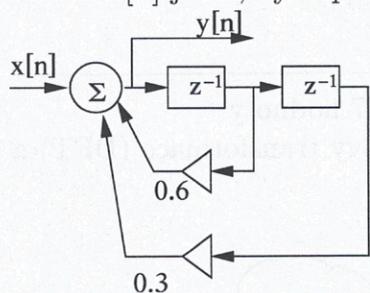
Příklad 7 Vypočtete konvoluci signálu a impulsní odezvy filtru $y[n] = x[n] * h[n]$. Jak signál tak impulsní odezva mají délku 3 vzorky. Vyplněte všechny nenulové vzorky $y[n]$.

n	-2	-1	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
$x[n]$			1	1	-1							
$h[n]$			1	-1	3							
$y[n]$			1	0	1	4	-3					

Příklad 8 Impulsní odezva filtru je dána: $h[n] = [1, -1]$. Určete, zda se jedná o horní propust' nebo dolní propust' a krátce zdůvodněte.

horní propust', dělá diferencii vzorků, zcela potlačuje stejnosměrnou složku.

Příklad 9 Doplněte funkci v jazyce C pro implementaci filtru, jehož schéma je na obrázku. Vstupní vzorek $x[n]$ je x_n , výstupní vzorek $y[n]$ je y_n .

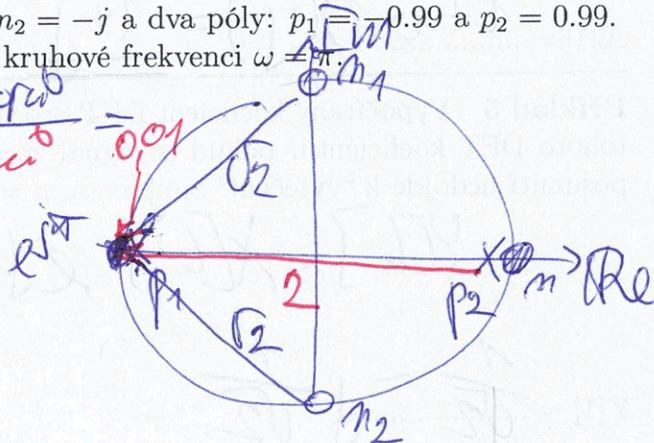
```
float filter (float xn) {
    static float ym1=0.0, ym2=0.0;
    float ym;
    ym = xn + 0.6 * ym1 + 0.3 * ym2;
    ym2 = ym1;
    ym1 = ym;
    return ym;
}
```

Příklad 10 Číslicový filtr má dva nulové body: $n_1 = j$ a $n_2 = -j$ a dva póly: $p_1 = -0.99$ a $p_2 = 0.99$. Určete modul jeho frekvenční charakteristiky na normované kruhové frekvenci $\omega = \pi$.

$$|H(e^{j\omega})| = \frac{\text{součin délek nulových vektorů}}{\text{součin délek pólů vektorů}}$$

$$= \frac{\sqrt{2} \cdot \sqrt{2}}{0,99 \cdot 2} = 100$$

$$|H(e^{j\omega})| = \underline{\underline{100}}$$

Půlsemestrální zkouška ISS, 25.11.2022, zadání D

Login: ..... Příjmení a jméno: ..... Podpis: REF
 (prosím čitelně!)

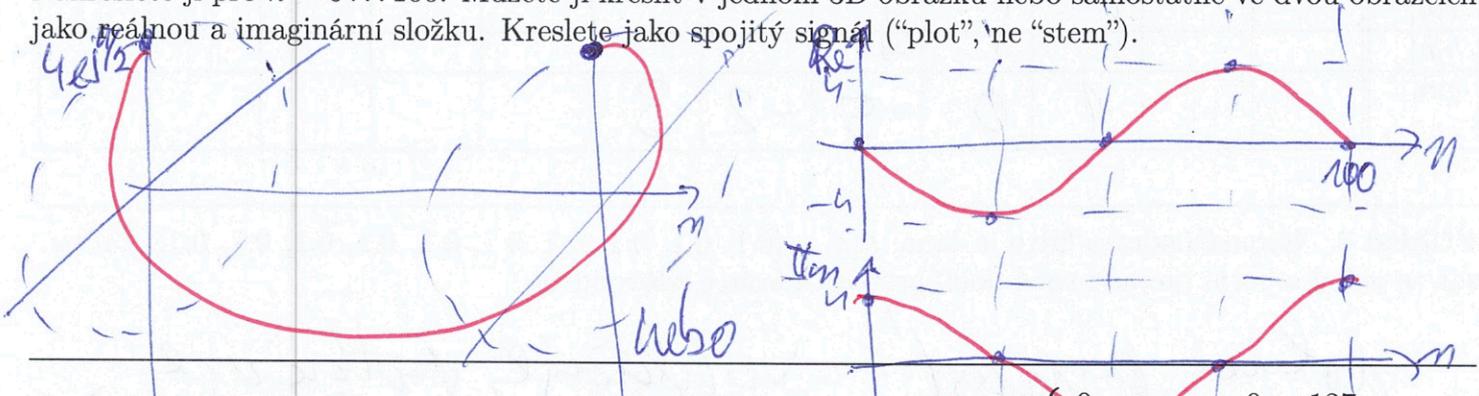
Příklad 1 Dokažte, že pro libovolné komplexní číslo z a číslo komplexně sdružené z^* platí $z + z^* = 2 \operatorname{Real}(z)$.

$$z = a + jb \quad z^* = a - jb$$

$$z + z^* = 2a + jb - jb = 2a = 2 \operatorname{Real}(z)$$

Příklad 2 Je dána komplexní exponenciála s diskretním časem: $x[n] = 4e^{j\frac{\pi}{2}} e^{j\frac{2\pi}{100}n}$.

Nakreslete ji pro $n = 0 \dots 100$. Můžete ji kreslit v jednom 3D obrázku nebo samostatně ve dvou obrázcích jako reálnou a imaginární složku. Kreslete jako spojitý signál ("plot", ne "stem").

Příklad 3 Signál $x[n]$ o délce $N = 256$ vzorků je definován jako $x[n] = \begin{cases} 0 & \text{pro } n = 0 \dots 127 \\ 1 & \text{pro } n = 128 \dots 255 \end{cases}$

Analyzační signál je komplexní exponenciála: $a[n] = e^{-j\frac{32\pi}{256}n}$. Určete koeficient podobnosti / korelace / síly projekce $c = \sum_{n=0}^{N-1} x[n]a[n]$.

$c = \sum_{n=0}^{N-1} \text{plužich dříček} \cdot \text{komplexní exponenciály} = 0$

Příklad 4 Signál $x[n]$ o délce $N = 8$ vzorků má pro $n = 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7$ hodnoty $x[n] = 1, 0, -1, 0, 0, 0, 0, 0$. Určete zadaný koeficient jeho diskretní Fourierovy transformace (DFT) a napište ho ve **složkovém** tvaru. Pomůcka: $X[k] = \sum_{n=0}^{N-1} x[n]e^{-j\frac{2\pi}{N}kn}$.

$X[3] = 1 - j$

Příklad 5 Vypočítaný koeficient DFT pro signál $x[n]$ o délce $N = 8$ vzorků je $X[1] = j$. Určete hodnotu tohoto DFT koeficientu, pokud se signál zpozdí: $y[n] = x[n - 1]$. Signál $x[n]$ je krátký, takže při jeho posunutí nedojde k "vytečení" z intervalu $n = 0 \dots N - 1$.

$Y[1] = \frac{1}{\sqrt{2}} + j \frac{1}{\sqrt{2}}$

$Y[1] = j \cdot e^{j\frac{2\pi}{8} \cdot 1 \cdot 1} = j e^{j\frac{\pi}{4}}$

Příklad 6 Signál s diskretním časem $x[n]$ je cosinusovka s periodou $N = 100$ vzorků: $x[n] = 10 \cos(\frac{2\pi}{N}n)$. Určete, jaké budou hodnoty všech nenulových koeficientů diskretní Fourierovy transformace (DFT) $X[k]$ tohoto signálu, pokud počet vzorků pro DFT bude také $N = 100$.

viz C

$$X[1] = 500$$

$$X[99] = 500$$

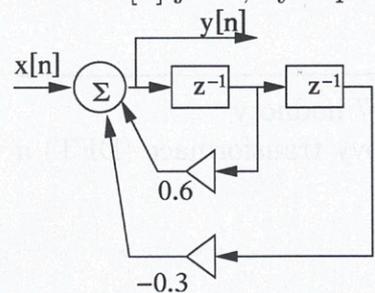
Příklad 7 Vypočítejte konvoluci signálu a impulsní odezvy filtru $y[n] = x[n] \star h[n]$. Jak signál tak impulsní odezva mají délku 3 vzorky. Vyplněte všechny nenulové vzorky $y[n]$.

n	-2	-1	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
$x[n]$			1	1	-1							
$h[n]$			1	-1	-3							
$y[n]$			1	0	-5	-2	3					

Příklad 8 Impulsní odezva filtru je dána: $h[n] = [0.1, 0.1, 0.1, 0.1, 0.1, 0.1, 0.1, 0.1, 0.1, 0.1]$. Určete, zda se jedná o horní propust nebo dolní propust a krátce zdůvodněte.

dolní propust - vyhlazuje, potlačuje rychle změny (vysší frekvence)

Příklad 9 Doplněte funkci v jazyce C pro implementaci filtru, jehož schéma je na obrázku. Vstupní vzorek $x[n]$ je xn , výstupní vzorek $y[n]$ je yn .

float filter (float xn) {

viz C

$$y_n = x_n + 0.6 * y_{n-1} - 0.3 * y_{n-2};$$

return yn;

}

Příklad 10 Číslicový filtr má dva nulové body: $n_1 = j$ a $n_2 = -j$ a dva póly: $p_1 = -0.99$ a $p_2 = 0.99$. Určete modul jeho frekvenční charakteristiky na normované kruhové frekvenci $\omega = \frac{\pi}{2}$.

viz C

$$(H(e^{j\omega}))| = \frac{2 \cdot 0}{\sqrt{2} \cdot \sqrt{2}} = 0$$

$$|H(e^{j\omega})| = \underline{\underline{0}}$$

